

POVYK

75

NOVINKY V OBCI

- Podali jsme žádost poskytnutí dotace z rozpočtu JMK na obnovu křížku u silnice na Příbram a dále o dotaci na projektovou dokumentaci k úpravě cesty na Čihadlech.
- Získali jsme dotaci z rozpočtu JMK na cyklonabíjecí stanici s nářadím a kompresorem, kterou v jarních měsících budeme realizovat.
- Dokončuje se projektová dokumentace na komunikaci v zahradách pod školou.
- Vodárenská a.s., Správa údržba silnic JMK a Svazek vodovodů a kanalizací zahájily projekční činnost na prodloužení kanalizace a vodovodu směr Příbram. Následovat bude projektová dokumentace na komunikaci v zasaženém území.
- Zahájili jsme projekční činnost na komunikaci ke garážím, případně její prodloužení k tenisovým kurtům.
- Žádost o poskytnutí dotace z rozpočtu JMK na venkovní učebnu – zastřešený altán na pozemku KN 225/4 u Pyxly, byla zamítnuta, ale zastupitelstvo se přesto rozhodlo stavbu realizovat, jelikož se domníváme, že chybí adekvátní zázemí u pískoviště, kde by si mohli návštěvníci hřiště odpočinout a ukrýt se před sluncem a deštěm.
- Na základě arboristického posudku jsme provedli ošetření, a v případě potřeby též pokácení, vzrostlých stromů v intraviánu obce. Budeme se maximálně snažit o náhradní výsadbu těchto dřevin, kterou konzultujeme s krajinnou architektkou Ing. Vágnerovou.
- S architektem Ing. Šťávou řešíme možnosti renovace požární nádrže u školy, jejíž betonový poklop se začíná rozpadat. Rádi bychom zachovali její existenci, ale zakomponovali renovovanou nádrž do místního rázu, případně využili nějaký vodní prvek, který by sloužil funkčně, esteticky, ale též relaxačně.

Připomínka na úhradu poplatků v roce 2026

Vážení občané, Obecní úřad Vysoké Popovice oznamuje, že poplatky za komunální odpad dle OZV č. 2/2021 a poplatky ze psů dle OZV č. 1/2019 lze uhradit v hotovosti na obecním úřadě v úředních hodinách, nebo na účet obce.

Číslo účtu: 8723641/0100 V.S.: číslo popisné příslušné nemovitosti.

Výše poplatků zůstává stejná:

- komunální odpad 800,-Kč. za osobu přihlášenou na TP, nebo za chalupu
- za každého psa 200,-Kč.

Tyto místní poplatky jsou splatné do 31. 5. 2026. Prosíme o nahlášení i jakékoli změny.

Děkujeme za včasnou úhradu.

Výpis z veřejného zasedání zastupitelstva 1/2026 ze dne 11. 2. 2026

1. Kontrola usnesení z veřejného zasedání ze dne 3. 12. 2025
2. Schválení podání žádosti o dotaci - Podpora památek místního významu v Jihomoravském kraji v roce 2026 – Boží muka na Příbram
3. Schválení podání žádosti o dotaci - Podpora adaptačních opatření na změnu klimatu v roce 2026 – DT4 – projekční činnost
4. Schválení žádosti o poskytnutí dotace na podporu poskytování sociálních služeb SOS dětské vesničky pro rok 2026
5. Schválení poskytnutí finančního daru Římskokatolické farnosti Vysoké Popovice ve výši 100.000,- Kč
6. Schválení Žádosti o poskytnutí veřejnoprávní dotace pro SK Vysoké Popovice na rok 2026 ve výši 200.000,- Kč
7. Schválení Smlouvy o dílo na akci „Vysoké Popovice, ul. K Příbrami – rekonstrukce komunikace po prodloužení vodovodu a kanalizace“
8. Vzetí na vědomí Dodatku č. 5 ke Smlouvě o sběru, přepravě a odstraňování odpadu v obci Vysoké Popovice č. 7/21 ze dne 15.12.2021 se spol. KTS Ekologie s.r.o.
9. Vzetí na vědomí rozpočtového opatření č. 7/2025
10. Schválení kupní smlouvy na pořízení sypače od spol. HITL

Výzva k zapůjčení historických fotografií, pohlednic a dokumentů

Vážení spoluobčané, milí přátelé naší obce,

v roce **2028** si připomeneme významné jubileum — **800 let od první písemné zmínky o naší obci**. Při této příležitosti připravujeme **retrospektivní publikaci**, která zachytí historii, proměny i každodenní život našich předků i současníků.

Aby byla publikace co nejúplnější, **obracíme se na Vás s prosbou o zapůjčení historických fotografií, pohlednic, dokumentů či jiných materiálů**, které se vztahují k historii obce nebo k životu jejích obyvatel.

Hledáme zejména:

- staré fotografie domů, usedlostí, hospodářství a veřejných budov,
- snímky z obecních událostí, slavností či spolků,
- rodinné fotografie dokumentující život v minulosti,
- staré dokumenty, dopisy, smlouvy, výřezy z novin,
- jakékoli zajímavé artefakty či vzpomínky, které by mohly publikaci obohatit.

Všechny materiály budou digitalizovány a následně bezpečně vráceny majitelům.

V případě zájmu rádi uvedeme jméno dárce či zapůjčitele v seznamu přispěvatelů.

Pokud můžete přispět nebo máte jakékoli dotazy, prosíme, kontaktujte nás na:

kronikar@vysoke-popovice.cz, obec@vysoke-popovice.cz nebo nás navštivte na

obecním úřadě během úředních hodin.

S poděkováním

Jiří Mrkos, kronikář obce, a OÚ Vysoké Popovice

SPOLEČENSKÁ KRONIKA

V lednu se narodila **Nela Přikrylová**.

Blahopřejeme šťastným rodičům, přejeme hlavně hodně zdraví a úspěchů ve výchově.

V prosinci roku 2025 zemřela **paní Hana Prudíková**.

V lednu letošního roku zemřela **paní Jindřiška Hájková**.

V březnu zemřela **paní Marcela Hanáková**.

*Čas ubíhá a nevrací, co vzal. Jen láska, úcta a vzpomínky v srdcích zůstávají dál.
Upřímnou soustrast.*

Statistika obyvatel 2025

V obci se stav přidělených čísel popisných od loňského roku nezměnil, tj. zůstává 303 čísel. Počet obyvatel se snížil o 13 osob.

Pro zajímavost se roce 2025 narodily pouze tři děti. Je to nejmenší počet narozených dětí za dobu vedení statistiky. Na trvalý pobyt se přihlásilo 12 občanů, odhlásilo se 16 občanů a zemřelo 9 občanů.

Podrobnější statistika obyvatel k 31.12.2025:

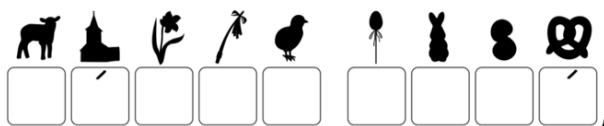
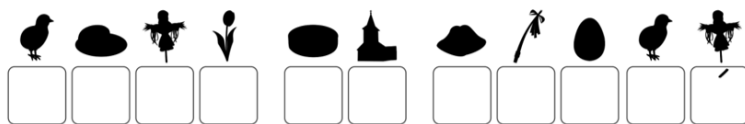
Celkem obyvatel: 729 + 12 cizinců.

Průměrný věk: 42,15

Děti do 15 let: 119 - chlapců 64, dívek 55

Děti od 15 do 18 let: 29 - chlapců 15, dívek 14

TAJENKA K VELIKONOČNÍ ŠIPKOVANÉ

Velikonoční šipkovaná

S příchodem jara jsme si pro vás, a především pro vaše děti, připravili další hru spojenou nejen s tajenkou, ale především s příjemnou procházkou. Hra se v mnohém podobá té vánoční, jen tentokrát nepůjdete podle mapy, ale povedou vás šipky. A trasa tentokrát nezačne ani na hřišti, ani u školy, ale tak trochu netradičně u velikonoční ohrádky pod kašnou. Brzy pochopíte, proč právě tam.

Celou trasu budou lemovat staré známé dřevěné panely, každý vždy s obrázkem a otázkou. Úkolem dětí bude na kvízovou otázku správně odpovědět a písmenko vybrané odpovědi si zaznamenat do soutěžní kartičky na všechna místa označená příslušným obrázkem. Po doplnění všech otázek rozluští soutěžní tajenku, kartičku mohou následně podepsat a vhodit do schránky obecního úřadu. V pondělí 13. 4. vylosujeme 5 kartiček, jejichž majitelé získají sladkou odměnu.

Odměnu máme ale tentokrát připravenou i pro ty, kteří dávají před procházkami přednost vyrábění – a nemusí to být pouze děti ;) Ve velikonoční ohrádce bude připravena krásná vrbová větev a byli bychom moc rádi, kdybyste se na její výzdobě podíleli spolu s námi. Babičky, dědečkové, maminky, tatínkové, holky, kluci, vyrobte velikonoční vajíčko nebo jakoukoli jinou velikonoční dekoraci a zavěste ji na tuto větev. Podepisovat se tentokrát nemusíte, a to je výzva skutečně pro každého ;) Spolu se zastupiteli po Velikonicích 5 nejkrásnějších, nejmilejších, nejnápaditějších nebo zkrátka něčím jiným výjimečných nejdekorací vybereme a rovněž odměníme. A jak se poznáte bez podpisu? Vybrané výtvoří jednoduše vyfotíme a vyvěsíme na facebooku. Jistě si ten váš poznáte ;)

Těšíme se na vaše odpovědi, ještě více se těšíme na naši společnou vysokopopovickou velikonoční vrbu a všem přejeme

Veselé a pohodové VELIKONOCE!

První čtvrtletí ve škole: Úspěchy v soutěžích, vzácné návštěvy i masopustní veselí

Máme za sebou první tři měsíce roku 2026 a musíme uznat, že v naší škole se rozhodně nenudíme. Dovolte nám krátké ohlédnutí za tím, co všechno naši žáci a učitelé od začátku roku prožili.

Leden: Plavci a vizionáři

Hned v lednu jsme úspěšně zakončili kurz plavání. Děti udělaly velké pokroky a z bazénu si odnesly nejen mokrá vysvědčení, ale hlavně jistotu ve vodě. Obrovskou radost nám udělal výsledek v celostátní soutěži „Škola budoucnosti“, pořádané společností WocaBee. O umístění školy rozhodovala pílě žáků při práci na projektech a také podpora veřejnosti přes internetové hlasování. V konkurenci 526 škol z celé republiky jsme obsadili skvělé 48. místo. Je to pro nás potvrzení, že moderní trendy ve výuce nám nejsou cizí. Děkujeme všem za podporu v hlasování.

Únor: Tradice, cizí jazyky a inspekce

Únor byl měsícem setkávání. Do lavic zavítal, díky podpoře MAS Brána Brněnska, rodilý mluvčí, který se žákům věnoval celé dopoledne. Pro děti to byla jedinečná příležitost vyzkoušet si angličtinu v praxi a ztratit ostych z mluvení. Nezapomněli jsme ani na tradice – obcí prošel náš tradiční ostatkový průvod. Děkujeme všem, kteří masky přivítali s úsměvem, drobným po-

hoštěním a také za významnou finanční podporu.

Na začátku měsíce u nás také proběhla plánovaná kontrola České školní inspekce. Velmi nás potěšilo závěrečné hodnocení, které jako nejsilnější stránku naší školy označilo klidnou a tvůrčí atmosféru, která u nás panuje. Inspekce nám také poskytla cennou zpětnou vazbu k formální stránce věci – v rámci doporučených zlepšení již pracujeme na aktualizaci školní dokumentace tak, aby plně odpovídala nejnovějším legislativním požadavkům.

Březen: Svátek poezie

První jarní měsíc se nesl v duchu literatury. Uspořádali jsme celoškolskou recitační soutěž, kde nás překvapila nejen odvaha nejmladších žáků, ale i hloubka přednesu těch starších. Vybrat vítěze bylo pro porotu nesmírně těžké. První víkend žila škola také návštěvou studentů Biskupského gymnázia v Brně, kteří u nás nacvičovali divadelní představení. V pátek pracovali ve škole a v sobotu využili nabídky trénovat v zasedací místnosti obecního úřadu. Tentýž víkend ve škole strávili skauti. Nacvičovali zde své taneční vystoupení, které předvedli v sobotu večer v místní Hospodě U Falka.

Co nás čeká dál?

Škola žije dál svým tempem a my se už nyní těšíme na další společné akce, které jaro přinese. V nejbližší době je to návštěva místní knihovny pro žáky 1. a 2. ročníku a dopravní výchova žáků 3. a 4. ročníku. Děkujeme obci i rodičům za neutuchající podporu!

Za pedagogický sbor a žáky školy: Zdeněk Kříž

Sbor a jednotka dobrovolných hasičů ve Vysokých Popovicích

V naší obci se často setkáváme se dvěma podobnými názvy – SDH a JSDH. Mnoho lidí si myslí, že jde o totéž, ale ve skutečnosti označují dvě různé části hasičské činnosti, i když je často tvoří stejní lidé. Rádi bychom proto vysvětlili, jaký je mezi nimi rozdíl a jak fungují v naší obci.

SDH – Sbor dobrovolných hasičů

SDH je spolek, tedy organizace, která sdružuje dobrovolné hasiče v obci. Ta vysokopopovická je součástí Moravské hasičské jednoty.

Činnost sboru je zaměřena především na společenský život v obci a práci s mladou generací.

Mezi hlavní aktivity patří:

- práce s dětmi a mládeží
 - účast na hasičských soutěžích
 - pořádání kulturních a společenských akcí
 - udržování hasičských tradic
- SDH je tedy především spolek lidí, kteří se dobrovolně věnují hasičské činnosti a životu v obci.

JSDH – Jednotka sboru dobrovolných hasičů obce

Naopak JSDH je výjezdová jednotka, která zasahuje při mimořádných událostech. Tuto jednotku zřizuje obec ze zákonné povinnosti o požární ochraně, zajišťuje její fungování a financování. Provoz jednotky je zároveň spolufinancován dotačními programy kraje a hasičského záchranného sboru.

Jednotka je zařazena do systému Hasičského záchranného sboru České republiky, tedy do integrovaného záchranného systému.

Jednotka vyjíždí například k:

- požárům
- technickým zásahům
- povodním
- pomoci obyvatelům při mimořádných událostech

Členové jednotky pravidelně absolvují odborná školení a kurzy ve školících zařízeních Hasičského záchranného sboru ČR, aby byli připraveni na různé typy zásahů.

JSDH je tedy zásahová jednotka připravená pomáhat při krizových situacích.

Jednotka JSDH Vysoké Popovice má 13 členů ve výjezdové jednotce a je zařazena do kategorie JPO V.

Každoročně vyjíždí přibližně ke 4 až 7 zásahům v katastru obce.

Nejčastěji jde o:

- odstraňování popadaných stromů po silném větru
- likvidaci obtížného hmyzu
- drobné technické zásahy

Co znamená kategorie JPO V

Jednotky v kategorii JPO V jsou určeny

především pro zásahy v místě své obce.

Pro tuto kategorii platí:

- jednotka má místní působnost, tedy zasahuje hlavně v katastru obce
- výjezd musí proběhnout do 10 minut od vyhlášení poplachu
- minimální počet pro výjezd je velitel a tři hasiči (1+3)

Technika jednotky

Jednotka využívá při zásazích především tuto techniku:

 CAS – cisternová automobilová stříkačka

- hlavní zásahové vozidlo s nádrží na vodu a čerpadlem

 DA – dopravní automobil

- vozidlo určené k přepravě hasičů a vybavení

Kromě vozidel má jednotka k dispozici také další potřebné vybavení, například:

- motorová a kalová čerpadla
- motorové pily
- elektrocentrálu
- dýchací přístroje
- hadice a armatury
- zásahové obleky

Dobrovolní hasiči tak ve Vysokých Popovicích plní nejen důležitou roli při ochraně obce, ale zároveň se aktivně podílejí na společenském životě a práci s mládeží. Díky jejich dobrovolné práci je obec připravena pomoci při mimořádných událostech a zároveň udržovat dlouholetou hasičskou tradici.

*Martin Straka, starosta sboru
Veronika Ingrštová, člen SDH*

JEDNOTKA SBORU DOBROVOLNÝCH HASIČŮ
— VYSOKÉ POPOVICE —

HLEDÁ NOVÉ ČLENY!

PŘIDEJ SE K NÁM A STAŇ SE DOBROVOLNÝM HASIČEM!

- ✓ POMÁHEJ VE SVÉ OBCI!
- ✓ ZAŽIJ AKCI A ADRENALIN!
- ✓ BUĎ SOUČÁSTÍ TÝMU!

PŘIJMEME MUŽE I ŽENY OD 18 LET!

Tel.: 734 510 904 | 604 411 713

✉ martinstraka@centrum.cz

✉ michcr@centrum.cz

f [SDH Vysoké Popovice](#)

FOTBALOVÝ KLUB SK VYSOKÉ POPOVICE - HI POP - PŘÍPRAVA NA JARO

Začátkem února jsme zahájili prvními tréninky. Kluci dvakrát týdně chodili běhat. Dvakrát jsme využili halu ve Zbraslavi, kde jsme si zahráli ve velmi dobrém tempu fotbal. Na konci února jsme uskutečnili 1. ples fotbalistů v místním sále hospody U Falka. Na plese hrála skupina Adrien a musíme říct, že účast byla skvělá. Cen do tomboly bylo mnoho a doufáme, že každý si přišel na nějakou tu výhru. Velké poděkování patří všem sponzorům, všem, co se na plesu podíleli, a především Katce Vaverkové.

V březnu proběhla valná hromada, kde jsme si odsouhlasili změnu ve výboru - Marka Voneše nahradil Michal Ondrák, zbytek výboru zůstává ve stejném složení.

Začátkem března jsme se pustili do obnovy hřiště po zimě. Vypůjčili jsme si profesionální vertikutátor na trávu, celé hřiště jsme vyčistili od staré trávy, kterou jsme následně posbírali. Následně za dva dny celé hřiště pohnojily. V plánu máme ještě hřiště podset.

První zápas jarní sezóny začínáme v sobotu 21. 3. v Oslavanech. Další zápas hraje-
me opět venku, a to 29.3. v 10:30 v Deblíně. První domácí zápas hraje v sobotu
4. 4. v 15:30 s Radosticemi.

V sobotu 6. 6. plánujeme Dětský den s fotbalistou, který se uskuteční opět
na našem hřišti.

Těšíme se na jaře na podporu fanoušku a doufáme, že si všichni společně užijeme
pěkný fotbal.

Tomáš Martinka

ZPRÁVY Z OBECNÍ KNIHOVNY VYSOKÉ POPOVICE

Obecní knihovna v roce 2025

Na začátku každého roku vytváříme za obecní knihovnu statistický výkaz, který
putuje přes Krajskou knihovnu v Kuřimi na Ministerstvo kultury, kde se spolu
s dalšími uchovává. Zde jsou ty nejdůležitější údaje za loňský rok:

- * 2 720 - počet knih v našem fondu k 31. 12. 2025
- * 183 - počet nově nakoupených knih
- * 1114 - celkový počet vypůjčených knih
- * 199 - počet knih zapůjčených z výměnného fondu krajské knihovny
- * 64 - počet registrovaných čtenářů
- * 564 - celkový počet návštěv v knihovně

V loňském roce se uskutečnily pravidelné akce pro děti:

- * Nejprve se děti přišly podívat přímo do knihovny, kde jsme si řekli něco o jejím
fungování, děti předvedly svoje čtenářské dovednosti a na závěr se prvňáčci
mohli zdarma zaregistrovat.
- * V závěru školního roku se uskutečnil další ročník Noci s Andersenem, který
probíhá naopak ve škole.

V letošním roce již máme tyto akce opět naplánované a věřím, že se budou dětem
líbit stejně, jako v minulých letech.

Dovolují si také pozvat všechny občany k návštěvě naší knihovny. Doufám, že čísla
ze statistiky za letošní rok budou zase o něco vyšší než ta za rok 2025. A to je
v rukou vás - našich čtenářek a čtenářů.

Jitka Mrkosová, knihovnice

Druhý ročník koštu pálenek ve Vysokých Popovicích

Dne 14. 3. 2026 se uskutečnil už druhý ročník Vysokopopovického koštu ovoc-
ných pálenek v prostorách místní hospody U Falka. První ročník se setkal
s pozitivním ohlasem od zúčastněných degustátorů, a proto byl letos uspořádán
další ročník v podobném duchu. Košt se opět konal v přívětivých prostorách hos-
pody U Falka.

V letošním ročníku bylo k degustaci celkem 14 vzorků pálenek různého ovoce.
Dominanci samozřejmě představovalo modré ovoce, ale své místo si našly špend-
lík, třešeň i hruška.

Stejně, jako tomu bylo i vloni, se degustace a hodnocení vzorků ujali sami návštěvníci akce, a to se vši vážností a objektivitou. Degustátoři u vzorku pálenky hodnotili především vůni a chuť, nelehkým úkolem však bylo určit druh ovoce. Pro degustátora s nejlepšími chuťovými pohárky byla připravena výhra. Tím se stal Jaroslav Kozel, který byl v rozpoznání druhu ovoce nejúspěšnější, gratulujeme!

A která pálenka se stala pro degustátory nejlepší? Jako vítězná vzešla z klání slivovice Tomáše Martinky. Druhé místo získala slivovice Daniela Sapíka a na třetím místě se umístila slivovice Jana Kříže. Výhercům gratulujeme.

Nic však nelze bez podpory ostatních, a proto slova díky patří provozovateli hospody U Falka za poskytnutí prostor, a především pak pěstitelům, kteří darovali ovocné pálenky ze svých soukromých zdrojů. Poděkování patří i návštěvníkům, kteří si průběh akce pochvalovali, a děvčatům, která rozlévala vzorky a obdařovala degustující úsměvy. A tak i druhý ročník Vysokopopovického koštu ovocných pálenek úspěšně proběhl a věříme, že i na příštích ročnících se budeme všichni bavit.

autor: pořadatelé

VYSOKÉ POPOVICE V MINULOSTI

Tentokrát něco z té novodobější historie. Zástavba popovického Nekázance za obecnou školou slaví čtvrtstoletí existence. První novostavby obytných domů (č.p. 248–250) zde začaly vyrůstat v roce 2000. Pohled z ptačí perspektivy byl pořízen o pět let později, na jaře roku 2005, kdy se prostor pomalu, ale jistě zaplňoval. Foto z archivu obce.

Jiří Mrkos, kronikář

VZPOMÍNKOVÝ POŘAD „NÁŠ PAN ŘÍDÍCÍ“

Ve čtvrtek 29. ledna 2026 jsme si prostřednictvím vzpomínkového pořadu konaného v zasedací místnosti obecního úřadu připomenuli 100. výročí úmrtí proslulého správce popovické školy, pana Arnošta Dusíka (1868–1925). Vedle popisu působení pana řídícího v Popovicích jsme věnovali pozornost i postavě jeho budoucího zetě, učitele Jana Vacla, jednoho ze zakládajících členů fotbalového klubu SK Židenice, budoucí prvoligové Zbrojovky Brno. Stejnomený vnuk pana řídícího se pak stal známým hematologem, působil v Třebíči a v Brně vedl ústav hematologie a transfuze krve.

Jiří Mrkos, kronikář

Druhá třída obecné školy v Popovicích v roce 1915 – vedle Arnošta Dusíka farář Alois Ličman a jeden z učitelů.

POČASÍ V ROCE 2025 VE VYSOKÝCH POPOVICÍCH

V roce 2025 spadlo v naší obci 501,8 mm (Θ je 575 mm) srážek. Od roku 2004, tedy začátku mého měření, to nebyl rok nejsušší, jelikož jsem až do loňska zaznamenal celkem 7x množství pod 500 mm. V letním období napršelo 334,6 mm (Θ je 350 mm), v zimním jsem změřil 167,2 mm (Θ je 200-250 mm), což byl třetí nejslabší úhrn od sledování tohoto parametru ve výše uvedené době. Nejsušším měsícem byl únor s 12,1 mm (Θ je 30mm). Naopak nejvíce srážek dostalo září, celkem 110,5 mm (Θ je 45mm). Nejvyšší denní dávka vody přišla 10. 9., kdy při trvalém dešti spadlo 46,9 mm srážek.

Průměrná roční teplota činila 9,7°C (Θ je 9,0°C). Podle uplynulých let se ukázal rok 2025 spíše jako chladnější. Nejlépe nás ohřál srpen s průměrnou měsíční teplotou 19,7°C (Θ je 16,5°C). Naopak nejméně únor s minus 0,2°C (Θ je minus 1,5°C). Za měsíčním průměrem zaostal pouze květen s 12,4°C (Θ je 12,5 °C). Jako nejstudenější den jsem zaznamenal 20.2., kdy teplota klesla k minus 10,4°C. Naopak nejteplejším byl 26.6. s teplotou 33,6°C. Námraza nejvíce narostla 2.1. na 38 mm a také 23.1. na

39 mm. Nejsilnější vrstva ledu, tedy ledovka, se vyskytla 18.12. v síle 3 mm. Půda promrzla do hloubky 9 cm dne 21.2. Nejvyšší bílou pokrývku sněžení nadělilo 13.2., a to 9,5 cm.

9.1. ukázal vítr od západu svoji sílu hodnotou v nárazu 20,1m/s. Tlak dosáhl až na číslo 1041,7 hPa 13.1. Průměrná roční vlhkost vzduchu vyšla 74,4 % (Θ je 75-80 %).

Za celý rok slunce svítilo 2645 hodin. Nejvíce v červnu 351 hodin, a naopak nejméně v prosinci 38 hodin, především díky velkému množství mlh. UV index měl největší hodnotu 28.6. mezi 12-13 hodinou, a to 8,6.

Index zavlažení vyšel minus -28,4 (Θ je minus -20 až 0). Tato veličina vyjadřuje vláhovou bilanci půdy ve vegetačním období. Takže tento rok měl nižší hodnotu.

Hydrotermický koeficient za období duben až září jsem vypočítal z měření na 1,1 (Θ je 1,5). Nadprůměrný byl v září s hodnotou 2,4, a to hlavně díky vydatnějším srážkám. Naopak slaběji se projevil srpen s pouhými 0,5. Zde platí, že čím vyšší jsou měsíční srážky a nižší je průměrná měsíční teplota, tím číslo narůstá. Když je větší, tak se obvykle lépe daří vegetaci.

Gorczyńského kontinentalita GI vyšla 27,7 % (Θ je 28-29 %). Tato veličina se skládá především z průměrné měsíční teploty nejvyšší a nejnižší za sledovaný rok, tedy amplitudy teplot. Když je GI malá, představuje přímořské podnebí, tzn. mírnou zimu a chladné léto. A naopak, když je GI velká, představuje kontinentální podnebí, tzn. teplé léto a studenou zimu. *Zpracoval dle naměřených hodnot pozorovatel Petr Svoboda*

VYSOKOPOPOVICKÝ MAZEL -56- původní comic strip seriál Námět a kresby: Dan Růžička

Byla dříve slepice, nebo vejce? Rozhodně vejce!

K jaru patří neodmyslitelně Velikonoce, k Velikonocům velikonočního koledování a ke koledování (kromě čokolády a spousty jiných dobrot) samozřejmě VEJCE. Jsou symbolem nového života, jarního probuzení, ale zároveň také neuvěřitelným přírodním „vynálezem“, který rozhodně stojí za pozornost. Obyčejné slepičí vajíčko je totiž takový malý zázrak přírody.

Už samotná skořápka vejce je pozoruhodná. Působí velmi křehce, ovšem díky krystalické struktuře uhlíčitanu vápenatého je velmi pevná. Vydřelí tlak kolem 3–4 kg, a při

rovnoměrném zatížení dokonce mnohem více — proto vejce údajně nejde rozmáčknout mezi dlaněmi. Schválně si to zkuste...

Sama skořápka chrání zárodek od vnějších vlivů, ale zároveň propouští vzduch a vodní páru, takže jde vlastně o přirozenou, dokonale odvětrávanou „kolébku“. Pod skořápkou se pak skrývá dokonale uspořádaný svět — nejprve dvě krycí blány a poté tekutina nazýva-

ná bílek. Ten je tvořen zhruba z 88 % vodou a ze zbylé části bílkovinami. Díky tomu funguje zároveň jako živná i ochranná vrstva. Bílek chrání žloutek jako pomyslný nárazník a zároveň pomáhá regulovat teplotu i vlhkost uvnitř vejce. Ve středu vejce se pak nachází žloutek — energetická zásobárna bohatá na tuky, cholesterol, bílkoviny, vitamíny a minerály. Díky tomuto koktejlu se může ve skořápce postupně vyvinout nový život. Každý ptačí druh tráví ve skořápce jinou (inkubační) dobu. Zatímco kuřeti trvá vyklubání tři týdny, větší kachňata a krůty zrají zhruba 28 dní, ještě větší husy více než měsíc a největší pštrosi až šest týdnů. No a jelikož je právě jaro období, kdy hospodáři čekali a dodnes čekají na první ptačí mláďata, jsou kromě kuřátek, káčátek, housátek (a zajíčků?) symbolem Velikonoc právě vejce.

Kult vajíčka sahá až do dob předkřesťanských kultur, pro které vejce představovalo počátek života a znovuzrození. Raná křesťanská tradice pak symboliku spojila se zmrtvýchvstáním Ježíše Krista, přičemž vejce bylo chápáno jako symbol Kristovy hrobky - skořápka představovala zapečetěný hrob a prasknutí vejce symbolizovalo Ježíšovo vzkříšení. Dávní mezopotámští křesťané potom barvili vejce na červeno, aby připomínala Kristovu krev.

O barvení velikonočních vajíček už jste v Povyku jednou četli, ale ani ta životodárná vajíčka nejsou jen bílá či hnědá. I samotná příroda vytváří neuvěřitelnou paletu barev a vzorů, které mají své přesné biologické důvody. Barva skořápky vzniká působením dvou hlavních pigmentů: protoporfyrinu, který dodává hnědé a červené odstíny, a biliverdinu, jenž je zodpovědný za zelenou a modrou barvu. Ptáci žijící na zemi nebo na otevřených prostranstvích často snášejí skvrnitá či mramorovaná vejce, což slouží jako dokonalá kamufláž před predátory. Naopak druhy hnízdící v dutinách či norách mívají vejce bílá - jednak je není potřeba skrývat, a navíc bílá barva v temných prostorách lépe odráží světlo. Zajímavostí je, že některé druhy mají vejce doslova umělecká — například bahňáci mají na skořápkách složité skvrnité vzory a emu nebo kasuáři snášejí výrazně tmavozelená až tyrkysová vejce. Barva vajec může samičkám sloužit i k rozpoznání vlastního snůškového souboru, což je výhodou například v případě napadení hnízda kukačkou.

Teď už tedy není pochyb o tom, že vajíčko je takový malý zázrak, ať už se na něj díváme jako na prostředek zrození, potravinu, nebo kulturní symbol. A tak až letos budete barvit kraslice nebo si pochutnávat na vajíčkové pomazánce, možná si vzpomenete, jak neobyčejný dar přírody to je. A budeme je tedy vůbec jíst...?

Mějte požehnané Velikonoce!

Alena Blatanová
březen 2026 * Vysoké Popovice

Co nás čeká na jaře?

- 30.4. Pálení čarodějnice
- 9.5. zájezd Floria Kroměříž
- 16.5. Sousedský bazar
- 30.5. Jarní Pyxla kvíz
- 6.6. Den pro rodinu
- 7.6. zájezd na zámek Lysice

VYSOKOPOPOVICKÉ LÉTO

- 19.6. Předpoutová zábava u hasičky hraje skupina Black and White
- 17.6. Dokklub Pyxla
- 21.6. Vysokopopovická pouť
- 26.6. Letní kino u Pyxly
- 14.7. Letní kino u Pyxly
- 22.7. Dokklub Pyxla
- 1.8. Předhodová zábava
- 12.8. Dokklub Pyxla
- 14.8. Letní kino u Pyxly
- 22.8. Vysokopopovické hody tradiční hodový program hodová zábava
- hraje skupina Adrien
- 5.9. Cesta pohádkovým lesem

POVYK, čtvrtletní zpravodaj obce Vysoké Popovice * Toto číslo vyšlo 27. března 2026

Vydává Obecní úřad Vysoké Popovice – místním občanům zdarma

Šéfredaktor, jazyková úprava: Mgr. Alena Blatanová

E-mailová adresa pro zaslání příspěvků, případně inzerce: obec@vysoke-popovice.cz

Grafická úprava a tisk: Kopírovací centrum Pamiro team, Rosice

Evidenční číslo Ministerstva kultury ČR: MK ČR E 17615